

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Llibertat religiosa, la dignitat més alta de l'home

Aquesta setmana tindrà lloc el llançament mundial de l'*Informe de llibertat religiosa al món*, editat cada dos anys per la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada. I el proper divendres 23 de novembre es presentarà a Barcelona.

A la llum de la declaració de l'Església catòlica de 1965 sobre la llibertat religiosa, titulada *Dignitatis Humanae*, aquest informe analitza de forma minuciosa el compliment o vulneració a tots els països del món del dret a la llibertat religiosa de tots els credos, no únicament del cristià.

L'informe pren també com a referència l'article 18 de la Declaració Universal dels Drets Humans, que diu: «Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, i la llibertat, individualment o col·lectivament, en públic o en privat, de manifestar la seva religió o creença per mitjà de l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.»

«Aquest dret fonamental de l'home —en paraules del papa Francesc— reflecteix la dignitat més alta de l'home», ja que es refereix a la relació humana més important, la relació amb Déu. (Discurs del Sant Pare als participants del Congrés internacional sobre «La llibertat religiosa segons el dret internacional i el conflicte global dels valors», 20 de juny de 2014).

Les conclusions de l'informe de 2018 revelen que la llibertat religiosa està en retrocés: més de la mei-

Coberta de l'Informe 2018 de llibertat religiosa al món que edita la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada

tat de la població mundial viu en països on no es respecta aquest dret fonamental. Aquests països persegueixen o discriminen els seus habitants per professar un credo determinat. És el cas dels estats que no permeten cap tipus de creença religiosa o que únicament admeten una creença i identifiquen l'Estat amb una religió concreta i menystenen els qui professen altres creences.

Però no tot són ombres en l'informe que ens ocupa. Aquests dos últims anys també han aparegut llums esperançadores. N'és una mostra el retorn dels cristians iraquians de la plana de Nínive a les seves llars, d'on van ser expulsats l'any 2014. Prop de la meitat dels cristians han tornat a casa amb el repte de restablir la bona convivència amb els seus veïns.

Un altre exemple és la recent absolució d'Asia Bibi, condemnada a la forca per haver estat acusada del delictes de blasfèmia al Pakistan el 2010. Les minories religioses d'aquest país viuen sota l'amenaça constant de l'abusiva llei de la blasfèmia.

El proper 23 de novembre, a les 8 del vespre, la façana del Naixement de la basílica de la Sagrada Família s'il·luminarà amb el color vermell en favor del dret a la llibertat religiosa. Demanar-ne el respecte i promoció no vol dir implorar privilegis, sinó contribuir a la pau, a la fraternitat, al desenvolupament autèntic de les societats i al seu progrés humà.

ACTUALITAT

Beatificació de 16 màrtirs a la Sagrada Família

El Card. Angelo Becciu, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants de la Santa Seu, va presidir aquest 10 de novembre la cerimònia de beatificació de 16 màrtirs de l'arxidiòcesi de Barcelona.

La Causa, aprovada pel Papa, està integrada per 9 religiosos de la Congregació de San Pedro Ad Vincula, 3 religioses de la Congregació de Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, 1 religiosa de la Congregació de les Ger-

manes Franciscanes dels Sagrats Cors i 3 laics protectors dels religiosos de San Pedro Ad Vincula.

La missa de beatificació, celebrada a la basílica de la Sagrada Família, va ser presidida amb l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Joan Josep Omella. Hi van concelebrar el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona, i els dos bisbes auxiliars de l'arxidiòcesi barcelonina, Mons. Sergi Gordo i Mons. Antoni Vadell.

ENTREVISTA

Formació i
acompanyament

SALVADOR BACARDIT

Mn. Salvador Bacardit és el nou delegat diocesà per a la Formació i Acompanyament del Clergat de Barcelona, una delegació que ja havia existit fa uns anys i que el cardenal Joan Josep Omella ha recuperat. «Era convenient crear-la de nou perquè el col·lectiu del clergat necessita ser motivat, tant en la formació com en l'acompanyament; com passa també amb els diaques permanents», afirma Mn. Bacardit. Per aquesta raó, d'aquesta delegació també en forma part el diaca Mn. Xavier M. Vicens, «que seguirà més de prop la vida i el ministeri diaconal».

Als preveres els cal una formació continuada?

Tots els preveres constaten una necessitat de formació continuada. No fa massa temps, el capellà podia exercir el seu ministeri només seguint la tradició d'oferir uns sagraments o unes activitats pastorals programades cada any. Avui, davant el reptes de la secularització no hi ha receptes, però sí una necessitat de formació, per tal de donar les respostes adequades.

La direcció espiritual és clau en la formació inicial i permanent dels sacerdots?

Sí, considero que és clau perquè un sol no pot avançar. A tots ens cal un guia, un acompanyant, que ens ajudi a discernir què ens demana Déu en les diferents etapes i situacions de la nostra vida. Si això ho fem als altres, també algú ens ho ha de fer a nosaltres.

Com portareu a terme aquesta nova delegació?

Pel que fa a l'acompanyament, es tracta d'oferir diferents opcions de sacerdots diocesans o religiosos que puguin fer aquest servei i, respecte a la formació, oferir algun material de reflexió i potenciar el que ja hi ha a casa nostra de formació permanent teològica, pastoral i espiritual, a més dels recessos i exercicis espirituals que organitza l'Arquebisbat.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Seguir Jesús camí enllà

«Va sentir dir que passava Jesús de Natzaret i començà a cridar: Fill de David, Jesús, tingues pietat de mi! Jesús s'aturà i digué: Crideu-lo. Ells van cridar el cec dient-li: Coratge! Aixeca't, que et crida. Ell llançà el mantell, es posà dret d'una revolada i se'n va anar cap a Jesús. Jesús li preguntà: Què vols que faci per tu? El cec respongué: Rabuní, fes que hi vegi. Jesús li digué: Ves, la teva fe t'ha salvat. A l'instant hi veié i el seguia camí enllà» (Mc 10,47.49-52). Fa unes setmanes, aquest fou l'evangelí corresponent a la missa dominical. Acabada la celebració, una noia s'apropà al sacerdot i li comentà: «La lectura de l'evangelí d'avui, la reflexió sobre el text i les paraules de l'homília, m'han remogut per dins. En ocasions he fet meva la petició del cec. Jo també he dit: "Jesús, compadiu-vos de mi!" I quan he escoltat: "Crideu-lo", m'he espantat, he tingut por. Avui veig que he d'aixecar-me superant la comoditat, la mandra, l'anar fent i he d'acostar-me a Jesús, sense condicions limitadores i, confiament, demanar-li: "Fes que hi vegi". He de fer tot el que calgui per escoltar: "Vés, la teva fe t'ha salvat".»

És ben cert que Jesús passa constantment a prop nostre. Sovint som a la vora del camí afeixugats. Quan escoltem la seva veu, podem aixecar-nos decididament i fugir de la mediocritat, però també podem restar asseguts, desentenen-nos de les seves crides i de les que ens fa des de les persones que demanen la nostra atenció o des de les situacions que reclamen el nostre compromís. Aixecar-nos d'una revolada per avançar, per ser més solidaris, més compassius... més expressió del seu amor.

Si empenem el camí, fem-ho al seu costat, cercant l'horitzó, sense deixar de mirar, però, les voreres, testimoniant una fe viscuda joiosament amb esperança que doni sentit a totes les coses. Al voral del camí de la vida hi ha moltes persones —joves i grans— que no s'aixequen perquè no poden o perquè no volen, ja desencisades. No troben sentit a caminar sense saber cap a on, ni perquè. Nosaltres els podem fer present la crida de Jesús. Contribuir que s'alcin i des del fons del cor, sentint-se estimats, diguin també: «Fes que hi vegi» i, diligents, el segueixin camí enllà.

HECHOS DE VIDA

Callar

- Callar **palabras superfluas, vacías e inútiles** es de **sabios**.
- Callar **a tiempo** es saber **distinguir el bien del mal**.
- Callar para **no herir susceptibilidades** es **caridad**.
- Callar las **cualidades** y las **buenas obras** del **otro** es **envidia**.
- Callar los **defectos ajenos** indica **virtud**.
- Callar para **escuchar** a quien **sabe más** que uno es **educación**.
- Callar **junto** al que **sufre** es la **mejor compañía**.
- Callar cuando **se ha de hablar** es **cobardía**.
- Callar ante el **fuerte** es **sometimiento**.
- Callar ante el **débil** indica un **corazón recto y bueno**.
- Callar ante la **injuria**, la **maldicencia** y la **calumnia**... **Convertir un mal en un bien**, se debe

- a la **fortaleza** que nos **da Jesús**.
- Callar en los **momentos difíciles**, de **dolor**, de gran **sufrimiento** a **imitación** de **Jesús** y de **santa María**, su **Madre**, y todo por **Amor**, es la **antesala** de la **felicidad**, la de **acá** y la del **más Allá**.

San Francisco de Sales afirmo que: «**Siempre se sintió arrepentido** después de haber **corregido a alguien** de manera **áspera**». E hizo un pacto con su lengua: «No hablaría jamás, callaría, en tanto su corazón estuviera perturbado.»

J. M. Alimbau Argila
Pbro., lic. en Teol., Medalla de Plata del Inst. de Teol. Espiritual, por sus 50 años en *Full Dominical* y 50 en la *Radio*, 23 años en **dos periódicos** y diez libros de espiritualidad

Lectures
de la missa
diària
i santoral

19. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.)
[Ap 1,1-4;2,1-5a / Sl 1 / Lc 18, 35-43]. Sant Crispí, bisbe d'Ècija; sant Faust o Fost, diaca i mr.; sant Abdies, profeta (s. V aC).

20. ■ Dimarts [Ap 3,1-6.14-22 / Sl 14 / Lc 19,1-10]. Sants Octavi i Adventor, soldats mrs.; sant Benigne, bisbe i mr. (s. II); santa Silva, vg. i mr.

21. □ Dimecres [Ap 4,1-11 / Sl 150 / Lc 19,11-28]. Presentació de santa Maria, verge, al temple. Sant Gelasi I, papa (africà, 492-496); sants Honori, Eutiqui i Esteve, mrs.

22. ■ Dijous [Ap 5,1-10 / Sl 149 / Lc 19,41-44]. Santa Cecília (o Cílicia), vg. i mr. romana (s. III), patrona de la música (cantaires, músics i instrumentistes). Sants Filomó i Àpia, esposos, deixebles de Pau.

23. ■ Divendres [Ap 10,8-11 / Sl 118 / Lc 19,45-48]. Sant Climent I, papa (romà, 88-97) i mr.; sant Columbà (†615), abat a França i Itàlia, d'origen irlandès; santa Lucrècia, vg. i mr.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. jesuïta i mr.

24. ■ Dissabte [Ap 11,4-12 / Sl 143 / Lc 20,27-40]. Sant Andreu Dung-Lac, prev., i companys mrs. a Tonquín (Vietnam, s. XVIII-XIX). Sant Crisògon, mr. (s. III); santa Fermina, vg. i mr.; santes Flora i Maria, vgs. i mrs. a Còrdova.

25. □ † Diumenge vinent, Jesucrist, Rei de tot el Món (lit. hores: 2a setm.) [Dn 7,13-14 / Sl 92 / Ap 1,5-8 / Jn 18,33b-37]. Santa Caterina, vg. i mr. d'Alexandria, titular del monestir del Sinai (s. IX), patrona dels filòsofs; sant Erasme, Erm o Elm, mr.; sant Gonçal, bisbe; beata Júlia, rel. camaldulena.

DIUMENGE XXXIII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura de la profecia de Daniel (Dn 12,1-3)

En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més.

Salm responsorial (15)

R. *Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.*

Senyor, heretat meua i calze meu, / vós m'heu triat la possessió. / Sempre tinc present el Senyor; / amb ell a la dreta, mai no cauré. R.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, / fins el meu cor reposa confiat: / no abandonareu la meua vida enmig dels morts, / ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: / joia i festa a desdir a la vostra presència; / al vostre costat delícies per sempre. R.

Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 10,11-14.18)

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'oferir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc

(Mc 13,24-32)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Aquells dies, després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment, quan vosaltres veureu tot això, sapigüeu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el fill; només ho sap el Pare.»

Lectura de la profecia de Daniel (Dan 12,1-3)

Por aquel tiempo se levantará Miguel, el gran príncipe que se ocupa de los hijos de tu pueblo; serán tiempos difíciles como no los ha habido desde que hubo naciones hasta ahora.

Entonces se salvará tu pueblo: todos los que se encuentran inscritos en el libro. Muchos de los que duermen en el polvo de la tierra despertarán: unos para vida eterna, otros para vergüenza e ignominia perpetua.

Los sabios brillarán como el fulgor del firmamento, y los que enseñaron a muchos la justicia, como las estrellas, por toda la eternidad.

Salmo responsorial (15)

R. *Protégeme, Dios mío, que me refugio en ti.*

El Señor es el lote de mi heredad y mi copa, / mi suerte está en tu mano. / Tengo siempre presente al Señor, / con él a mi derecha no vacilaré. R.

Por eso se me alegra el corazón, / se gozan mis entrañas, / y mi carne descansa esperanzada. / Porque no me abandonarás en la región de los muertos / ni dejarás a tu fiel ver la corrupción. R.

Me enseñarás el sendero de la vida, / me saciarás de gozo en tu presencia, / de alegría perpetua a tu derecha. R.

Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 10,11-14.18)

Todo sacerdote ejerce su ministerio diariamente ofreciendo muchas veces los mismos sacrificios, porque de ningún modo pueden borrar los pecados.

Pero Cristo, después de haber ofrecido por los pecados un único sacrificio, está sentado para siempre jamás a la derecha de Dios y espera el tiempo que falta hasta que sus enemigos sean puestos como estrado de sus pies. Con una sola ofrenda ha perfeccionado definitivamente a los que van siendo santificados. Ahora bien, donde hay perdón, no hay ofrenda por los pecados.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Marcos

(Mc 13,24-32)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «En aquellos días, después de la gran angustia, el sol se oscurecerá, la luna no dará su resplandor, las estrellas caerán del cielo, los astros se tambalearán.

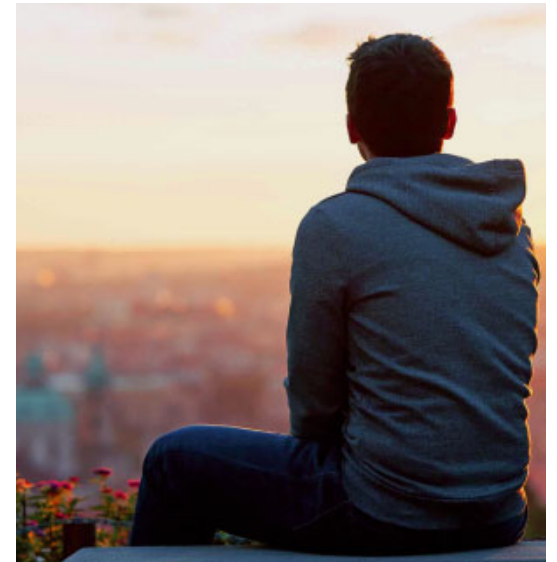
»Entonces verán venir al Hijo del hombre sobre las nubes con gran poder y gloria; enviará a los ángeles y reunirá a sus elegidos de los cuatro vientos, desde el extremo de la tierra hasta el extremo del cielo.

»Aprended de esta parábola de la higuera: Cuando las ramas se ponen tiernas y brotan las yemas, deducís que el verano está cerca; pues cuando veáis vosotros que esto sucede, sabed que él está cerca, a la puerta.

»En verdad os digo que no pasará esta generación sin que todo suceda. El cielo y la tierra pasarán, pero mis palabras no pasarán. En cuanto al día y la hora, nadie lo conoce, ni los ángeles del cielo ni el Hijo, solo el Padre.»

Mirar el futur amb esperança activa

P. JAUME SIDERA, claretia

Hi ha una lectura catastròfica de l'evangeli d'avui. Però l'evangeli és bona nova també per a nosaltres.

El Temple de Jerusalem era tan central per als israelites que el seu ensorrament suposava l'ensorrament del món. I tanmateix no era la fi del món sinó la fi d'un món. El temple de fet dividia la humanitat en dues parts ben desiguals: Israel i la resta del món. El Temple consagrava aquesta divisió: el qui travessés el mur que separava els patis reservats als jueus del pati reservat als no jueus s'exposava a la mort.

Quan el Temple de Jerusalem serà enderrocat, el món ja no s'aplegarà entorn d'un edifici sinó al voltant de Crist Ressuscitat. Ell enviarà als quatre punts cardinals els seus missatgers —els Apòstols de tots els temps— perquè ho proclamïn a tota la terra i anunciïn que un món nou és possible: «S'ha acabat la distinció jueu/no jueu, esclau/lliure, home/dona. Sí; tots vosaltres sou u en Crist Jesús.»

Però tot naixement comporta dolors d'infantament: uns dolors positius, perquè culminen en vida. La Resurrecció té un preu: el camí de la creu. «Per crucem ad lucem». Per la creu a la llum. El gra de blat, si vol grifollar, ha de ser colgat.

Assistim al naixement d'un món nou. En aquests moments de canvi, el Senyor ens recomana que no ens deixem engalipar de ningú que vingui amb paradisos fiscals o amb duros a quatre pessetes. Podem tenir una justa previsió, però no ens hem d'angoixar. Hem de pensar amb el nostre cap i no tolerar que ningú pensi per nosaltres. Cal mantenir viva la fe en Jesús malgrat l'apostasia general.

Quan un món se'ns enfonsa, un món nou ens espera. Cal morir a la infantesa per accedir a l'adolescència, cal deixar l'adolescència per assolir la maduresa. Cal oblidar edats passades per viure en plenitud el moment present: és en aquest moment on Jesús ens espera.

AGENDA

Activitats del cardenal Omella

Divendres 23 (19-20.30 h). Assistirà a la presentació de l'informe «Libertad Religiosa en el Mundo 2018», de Ayuda a la Iglesia Necesitada, al claustre de la Mare de Déu de la Mercè a la Sagrada Família.

Diumenge 25 (12.30-14 h). Presidirà l'eucaristia amb motiu de la festa de Crist Rei, a la parròquia de Crist Rei de Barcelona.

Actes

Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona. Dia 23 de novembre (20.45 h), sopar tertúlia a la seu del MPCB (c/ València, 244).

Jornada de formació a l'entorn de l'eutanàsia. Dijous 22 de novembre (10.30-13 h), organitzada pel Secretariat de Pastoral de la Salut, «A propòsit de l'Eutanàsia», a càrrec de Mn. Joan M. Bajo, coordinador del SIPS. A continuació la Dra. Carmen Benito, directora del Secretariat de Pastoral de la Salut, intervinirà amb la ponència «Comitès d'Ètica Assistencial i Serveis Religiosos» (CEA). Adreçat als agents de pastoral i

dels serveis religiosos d'hospitals. Al Secretariat de Pastoral de la Salut (c/ Sant Pau, 101).

Sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa. Dilluns 19 de novembre (19 h), amb Roger Palà, periodista, coordinador i soci fundador del mitjà digital *Crític*. Moderarà la sessió Òscar Bardají. A l'auditori de la FJM (c/ València 244, 1r). Entrada lliure.

Dues visions de com celebrem el Nadal. Dijous 22 de novembre (19.30 h), xerrada amb fra Valentí Serra de Manresa, arxiver dels caputxins, i Amadeu Carbó, autor del llibre *Celebrem el Nadal* es reuniran per comentar dues visions del Nadal. A Sala de Pompeia - Grups (c/ Riera de Sant Miquel, 1 bis (Gràcia). Entrada lliure.

Novahumanitas (c/ Àliga 12 - Hostafrancs). Dimecres 21 de novembre (19 h), sessió de formació (ITER) amb Mn. Josep Font. Es prega confirmar l'assistència al t. 616 164 006.

XXIV Cicle de Música per la solidaritat. Dissabte 24 de novembre (20 h), actuació de Sedeta Gospel Singers, dirigits per Anna Ruggiero. Programa: Charles Albert Tindley, Hal Jonson, Andre Van der Merwe, Spiritual i Gospel. A la parròquia de Sant Agustí (c/ Hospital - pl. de Sant Agustí). Aportació solidària: 6 euros. Organitza: Ass. per l'altre Cor Cremat de Barcelona-Ajut al Quart Món.

ACTUALITAT

3a Setmana de la Bíblia

A totes les diòcesis de Catalunya, se celebrarà la 3a Setmana de la Bíblia del 26 de novembre al 2 de desembre, Diumenge de la Paraula i primer diumenge d'Advent. El lema d'enguany és «La Paraula és molt a prop teu» (Dt 30,14). A més de les activitats que es duiguin a terme a les parròquies, hi haurà un acte central diocesà el dimarts 27 de novembre (20 h), a la Sagrada Família, amb el títol «De la Creu a la Glòria», meditació bíblica sobre la façana de la Passió, conduïda pel Dr. Armand Puig, amb intervals d'orgue a càrrec de Juan de la Rubia. Presidirà l'acte el cardenal Omella. L'entrada serà lliure, prèvia reserva d'invitacions que es retiraran al Centre de Pastoral Litúrgica (CPL), c/ Nàpols 346, t. 933 022 235. La CET ha patrocinat l'edició del llibre dels *Fets dels Apòstols*, que es distribuirà gratuïtament durant la Setmana de la Bíblia. Les parròquies i altres comunitats de l'arxidiòcesi podran retirar els exemplars que vulguin al CPL, abans del 23 de novembre. Més informació: www.setmanadelabiblia.cat

JORNADA MUNDIAL DELS POBRES

18 de novembre 2018 a les 19h a la Catedral
Eucaristia presidida pel Cardenal
Arquebisbe Joan Josep Omella
Amb una benedicció i l'enviament de tots els
voluntaris que treballen en el món de la caritat i
de la pastoral social.
ESTEU TOTS CONVIDATS!

“El Senyor escolta el pobre que l'invoca”

Església Arxidiocesana de Barcelona

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA
Arzobispo de Barcelona

Libertad religiosa, la más alta dignidad del hombre

Esta semana tendrá lugar el lanzamiento mundial del *Informe de libertad religiosa en el mundo*, editado cada dos años por la fundación pontificia Ayuda a la Iglesia Necesitada. Y el próximo viernes 23 de noviembre se presentará en Barcelona.

A la luz de la declaración del Concilio Vaticano II sobre la libertad religiosa, titulada *Dignitatis Humanae*, este informe analiza de forma minuciosa el cumplimiento o vulneración en todos los países del mundo del derecho a la libertad religiosa de todos los credos, no únicamente del cristiano.

El informe también toma como referencia el artículo 18 de la Decla-

ción Universal de los Derechos Humanos, que dice: «Toda persona tiene derecho a la libertad de pensamiento, de conciencia y de religión; este derecho incluye la libertad de cambiar de religión o de creencia, así como la libertad de manifestar su religión o su creencia, individual y colectivamente, tanto en público como en privado, por la enseñanza, la práctica, el culto y la observancia.»

«Este derecho fundamental del hombre —en palabras del papa Francisco— refleja su más alta dignidad», ya que se refiere a la relación humana más importante, la relación con Dios. (Discurso del Papa a los participantes en el Congreso internacional so-

bre «La libertad religiosa según el derecho internacional y el conflicto global de los valores», 20 de junio de 2014).

Las conclusiones del informe de 2018 revelan que la libertad religiosa está en retroceso: más de la mitad de la población mundial vive en países donde no se respeta este derecho fundamental. Estos países persiguen o discriminan a sus habitantes por profesar un credo determinado. Es el caso de los estados que no permiten ningún tipo de creencia religiosa o que únicamente admiten una creencia e identifican el Estado con una religión concreta y desprecian a aquellos que profesan otras creencias.

Pero no todo son sombras en el informe que nos ocupa. En estos dos últimos años también han aparecido luces esperanzadoras. Tenemos como muestra el retorno de los cristianos iraquíes de la llanura de Nínive a sus hogares, de los que fueron expulsados en 2014. Cerca de la mitad de los cristianos han vuelto a sus casas con el reto de restablecer la buena convivencia con sus vecinos.

Otro ejemplo es la reciente absolución de Asia Bibi, condenada a la horca por haber sido acusada del delito de *blasfemia* en Pakistán en 2010. Las minorías religiosas de este país viven bajo la amenaza constante de la abusiva ley de la blasfemia.

El próximo viernes 23 de noviembre, a las 20 h, la fachada del Nacimiento de la basílica de la Sagrada Família se iluminará con el color encarnado, en favor del derecho a la libertad religiosa. Pedir su respeto y promoción no significa implorar privilegios sino contribuir a la paz, a la fraternidad, al desarrollo auténtico de las sociedades y a su verdadero progreso humano.

Seguiu-nos

www.esglesiabarcelona.cat

 [facebook.com/EsglesiaBarcelona](https://www.facebook.com/EsglesiaBarcelona)
 [@esglesiabcn](https://twitter.com/esglesiabcn)

Sintonitzeu
Ràdio Estel: 106.6 FM
Ràdio Maria: canal de ràdio a la TDT